

Elefvårdsplan för Korsholms kommun

2023-2025

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Generell elev- och studerandevård.....	5
Gemensam elevvård och tillvägagångssätt.....	5
Enhetsvisa elevvårdsgrupper	5
Tillvägagångssätt och praxis i enhetens elevvårdsgrupp	6
Genomförandet och uppföljningen av elevvårdsplanen.....	6
Munhälsovården	6
Transport till munhälsovården	6
Samarbetet med utomstående parter	7
Samarbetet i anslutning till elevhandledning, utbildningsövergångar och planering av fortsatta studier.....	7
Samarbete och tillvägagångssätt i samband med undersökningar av miljön och välbefinnandet vid läroanstalten.....	7
Samarbetet i anslutning till hälsorådgivning och undervisning i hälsokunskap.....	7
Anvisningar om tryggheten och säkerheten under skoltransporter, samt anvisningar för tryggheten och säkerheten vid väntan på skoltransport.....	7
Ordnanandet av skolbespisningen och eventuella mellanmål	8
Specialdieter	8
Rutiner för förskolan	8
Individuell elevvård	8
Samarbetet med sjukhusundervisningen.....	9
Agerande i disciplinära situationer och elevvårdsstöd i samband med disciplinärt straff eller då en elev förvägras undervisning	9
Sammankallande av expertgrupp, samtycke och gruppens rutiner för behandling av en enskild elevs ärende	9
Utarbetande av elevvårdsjournaler och förvaring i elevvårdsregistret	10
Mångprofessionellt samarbete	11
Ordnanandet av samarbete mellan elevvården, eleverna och deras vårdnadshavare	11
Elever med hälsoproblem och sjukdomssymptom	11
Läkemedel i förskolan.....	11
Läkemedel i årskurs 1–6	11
Läkemedel i årskurs 7–9	12
Läkemedel på andra stadiet	12
Kurators- och skolpsykologtjänster inom elev- och studerandevården	12
Förebyggande arbete	13
Ordningsreglerna.....	13

Förebyggande och uppföljning av frånvaro samt meddelande om frånvaro	13
Grundskolan och gymnasiet	13
Förskolan	13
Förhindrande av olyckor, första hjälpen, hänvisande till vård och uppföljning.....	13
Förebyggande av rökning och användning av alkohol och andra rusmedel samt ingripande när sådant förekommer.....	14
Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier	14
Skol- och välmåendecoacher.....	14
Kommunikationskanaler	15
Antimobbningsarbete.....	15
Krisplan.....	16
Källor.....	17
Bilagor.....	17
Det enhetsspecifika behovet av elevvård och tillgängliga elevvårdstjänster	17
De enhetsspecifika elevvårdsgrupperna	17
Rusmedelsförebyggande plan, åk 1–9	17
Rusmedelsförebyggande plan, gymnasiet	17
Antimobbningsplan och strategier för läroanstalterna.....	17
Krisplan för grundläggande utbildning och gymnasiet.....	17
Plan för disciplinära åtgärder	17
Förebyggande av skolfrånvaro	17
Plan för hälsofrämjande småbarnspedagogik och förskoleundervisning	17
Handlingsplan för säkerhet inom småbarnspedagogik och förskola	17
Bildningsväsendets jämställdhets- och jämlikhetsplan mm 2020-2022	17

Inledning

Den kommunala elevvårdsplanen ersätter de kapitel som berör elevvården i läroplanerna, kapitel 8 i läroplanen för grundläggande utbildning, kapitel 6 i läroplanen för förskolan samt kapitel 4.3 i läroplanen för gymnasieutbildningen.

I enlighet med 13a § i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013) ska välfärdsområdet för varje fullmäktigeperiod ha en regional elevhälsoplan för ordnandet av de elevhälsotjänster som det ansvarar för. Planen omfattar elev- och studerandevårdstjänster för förskolan, grundläggande utbildningen och de studerande på andra stadiets utbildning som omfattas av studerandehälsovården.

Utbildningsanordnarna ska för sin del, enligt 13 § i samma lag utarbeta en elevvårdsplan för genomförandet av den samlade elevhälsan. Utbildningsanordnarens elevvårdsplan ska innehålla målen och de centrala principerna för att genomföra elevhälsan samt åtgärder för att genomföra och följa upp elevhälsan.

Målsättningarna och tyngdpunktsområdena för elev- och studerandevården utgår ifrån elevernas och de studerandes behov och baserar sig på välfärdsområdets strategi och servicestrategi. Enligt servicestrategin och planen för barn- och ungas välfärd ligger störst fokus under 2023–2025 på att förbättra barn och ungas psykiska hälsa och välmående.

Elevhälsan delas in i generellt inriktad och individuell elevhälsa. Elevhälsan ska främst vara förebyggande elevhälsa med generell inriktning som stöder hela läroanstalten. Eleverna ska dessutom ha rätt till individuellt inriktad elevhälsa enligt om elev- och studerandevård.

Elev- och studerandevård innebär att främja och upprätthålla elevens och den studerandes studieframgång, goda psykiska och fysiska hälsa, sociala välbefinnande och verksamhet som ökar förutsättningarna för dessa vid läroanstalten. Till elev- och studerandevårdstjänsterna hör psykolog- och kuratorstjänster samt skolhälsovårdstjänster. Dessa experters uppgifter berör både individen, gemenskapen och samarbetet.

En sektoröverskridande styrgrupp för elevhälsan ansvarar för den allmänna planeringen, utvecklingen, styrningen och utvärderingen av utbildningsanordnarens elevhälsa. Läroanstaltens elevvårdsgrupp svarar för planeringen, utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av elevhälsan vid läroanstalten.

Den kommunala elevvårdsplanen innehåller förutom elevhälsa även kapitel om antimobbningsarbete, förebyggande åtgärder för skolfrånvaro, rusmedelsförebyggande arbete, jämställdhet och krisplan som tillämpas vid läroanstalterna. De områden som behandlas i den kommunala elevvårdsplanen är gemensamma för kommunens alla läroanstalter förutom det som gäller räddningsplanen vilken är uppgjord specifikt för varje enhet.

I den kommunala elevvårdsplanen används begreppet elev som innefattar förskoleelever, elever åk 1–9 samt gymnasiestuderande. Begreppet läroanstalt eller enhet används i stället för att skriva ut förskola, skola och gymnasiet.

Generell elev- och studerandevård

Generell elev- och studerandevård är den verksamhetskultur och åtgärder som innebär att man inom hela läroanstalten främjar elevernas inläring, välbefinnande, hälsa, sociala ansvarstagande, växelverkan och delaktighet samt en sund, trygg och tillgänglig studiemiljö. Den generellt inriktade elevhälsans insatser genomförs av alla aktörer inom elevhälsan.

Alla som arbetar med elever vid läroanstalten, samt de myndigheter och anställda som ansvarar för elev- och studerandevårdstjänsterna ska i sina uppgifter främja elevernas välbefinnande och välbefinnandet inom läroanstalten, samt samarbetet mellan hemmen och läroanstalten. Läroanstaltens personal bär det primära ansvaret för välbefinnandet inom läroanstalten.

Gemensam elevvård och tillvägagångssätt

Alla elever har rätt till avgiftsfri elevvård, även elever med förlängd läroplikt.

Enligt lag ska läroanstaltens personal, elevhälsans personal och alla andra som arbetar med elever delta i det generellt inriktade elevvårdsarbetet.

Den gemensamma elevvården vid läroanstalten ordnas genom tillsättande av en elevvårdsgrupp som har helhetsansvar för att utveckla, planera och genomföra, samt utvärdera den gemensamma elevvården. I gruppen förs diskussioner på allmän nivå om t.ex. klassernas atmosfär, arbetsro, mobbning men även om hälsa, välbefinnande, delaktighet och hälsovanor. Genom verksamheten främjas hälsa, trygghet och välbefinnande i läroanstaltens gemenskap och miljö.

Inom Österbottens välfärdsområde ses lagarna och rekommendationerna om personaldimensionering så, att hälsovårdare och kuratorer behöver vara tillgängliga i de olika enheterna utifrån elevunderlaget.

Se bilaga Det enhets specifika behovet av elevvård och tillgängliga elevvårdstjänster

Enhetsvisa elevvårdsgrupper

I alla enheter finns en sektoröverskridande elevvårdsgrupp som utnämns av rektor för varje läsår. I elevvårdsgrupperna för F–6 ingår rektor, speciallärare, en lärare, en representant från förskolan, skolhälsovårdare och kurator. Samma upplägg för elevvårdsgruppen i åk 7–9 förutom att där finns ingen representant för förskolan men där ingår även en studiehandledare. Skolornas rektorer är ansvariga för elevvårdsgruppernas arbete. Elevvårdsgrupperna sammanträder och mötena dokumenteras. Elevvårdsgruppens arbete berör det förebyggande elevvårdsarbetet inom enheterna. Elevvårdsgruppen ansvarar för planering, genomförande, utveckling och utvärdering av enheternas elevvårdsarbete. Ett gott samarbete mellan hemmet och läroanstalten är en grundförutsättning för en fungerande elevvård.

Tillvägagångssätt och praxis i enhetens elevvårdsgrupp

- 1 Elevvårdsgruppen utses per läsår av skolans rektor.
- 2 Elevvårdsgruppen har en tydlig organisation där rektor fungerar som ordförande. Skolhälsovårdare och skolkurator (och psykolog) deltar vid behov.
- 3 Elevvårdsgruppen vid läroanstalten ska regelbundet hålla möten som dokumenteras. Regelbundenheten gällande mötena är viktig för att kontinuerligt följa med verksamheten.
- 4 Under höstens första möte behandlas elevvårdsplanen.
- 5 Inom enhetens elevvårdsgrupp behandlas ärenden som gäller generellt inriktad elevvård. Ärenden kan initieras av läroanstaltens anställda och av personal med anknytning till läroanstaltens elevvårdsarbete. Vårdnadshavare och elever kan också initiera ärenden.
- 6 Elevvårdsgruppen fungerar som krisgrupp om speciell krisgrupp inte utnämnts.

Se bilaga De enhetsspecifika elevvårdsgrupperna

Genomförandet och uppföljningen av elevvårdsplanen

Läroanstaltens elevvårdsgrupp följer upp och utvärderar den enhetsspecifika elevvårdsplanen under rektors ledning. Den enhetsspecifika elevvårdsplanen utvärderas årligen genom diskussioner och tillgängliga undersökningsresultat. Den erhållna informationen ligger som grund för utveckling av läroanstaltens elevvård. Centrala resultat av undersökningar som utförts vid läroanstalten som berör elevvården delges eleverna och vårdnadshavarna.

Munhälsovården

Munhälsovården är en del av skolhälsovården och har till uppgift att stöda eleven och dennes familj att främja och upprätthålla mun- och tandhälsan, undvika mun- och tandsjukdomar samt att tillägna sig hälsosamma levnadsvanor.

Kontroller av munhälsan ordnas för hela årsklasser i form av återkommande kontroller och i form av hälsoundersökningar som görs på basis av individuella behov. Inom munhälsovården i Österbottens välfärdsområde kallas eleverna till återkommande kontroller i årskurs ett, tre, fem och åtta samt vid behov oftare om en elev löper särskild risk att insjukna i munsjukdomar.

Samarbete mellan läroanstalten och skolhälsovården samt munhälsovården behövs exempelvis för att förebygga rökning och användning av andra rusmedel. Rådgivning och vård av elever med allmänsjukdomar eller som deltar i specialundervisning eller kommer från främmande kulturer eller är rädda kräver multidisciplinärt samarbete. Det här krävs också i situationer då det inom munhälsovården väcks en misstanke om att en elev vanvårdas eller behandlas illa.

Transport till munhälsovården

Barnets vårdnadshavare ansvarar för transporten av barnet till de återkommande kontrollerna.

Samarbetet med utomstående parter

För att utveckla den gemensamma elevvården för barns och ungas välbefinnande kan man samarbeta med läroanstaltens närliggande organisationer och föreningar.

Samarbetet i anslutning till elevhandledning, utbildningsövergångar och planering av fortsatta studier

Det är av stor betydelse att de olika parterna samarbetar vid övergångsskedena förskola – årskurs 1 och årskurs 6 – 7. Det är viktigt att all nödvändig information som underlättar skolgången för eleven överförs i samband med övergången mellan olika stadier. Övergången förskola – årskurs 1 och årskurs 6 – 7 görs enligt av kommunen uppgjord modell. Vid övergången till andra stadiets utbildning överförs information inom ramen för gällande direktiv och lagstiftning.

Samarbete och tillvägagångssätt i samband med undersökningar av miljön och välbefinnandet vid läroanstalten

För att främja en bra miljö och välbefinnande vid läroanstalten är det viktigt med ett fungerande samarbete med olika myndigheter och sektorer inom kommunen. Myndigheter utför lagstadgade inspektioner av läroanstaltens miljö. Läroanstalten deltar i nationella undersökningar om läroanstaltens miljö och välbefinnande. Läroanstalten genomför egna trivselundersökningar vid behov.

Samarbetet i anslutning till hälsorådgivning och undervisning i hälsokunskap

Läroanstalten får stöd i det hälsofrämjande arbetet av skolhälsovården. Samarbete syftar till att eleverna får en positiv hälsomedveten inställning som stöder dem att fatta beslut om deras egen hälsa. Centrala samarbetsområden är kost, motion, hygien, droger och pubertetsfrågor.

Anvisningar om tryggheten och säkerheten under skoltransporter, samt anvisningar för tryggheten och säkerheten vid väntan på skoltransport

Skolskjutsarrangemangen ordnas så att man alltid beaktar elevens trygghet och säkerhet. Läroanstalten ger tydliga anvisningar om hur eleven väntar på sin skoltransport på väg till och från läroanstalten. För att säkra trygghet och säkerhet vid väntan på skoltransport efter skoldagens slut ordnas övervakning. Vid behov ordnas också övervakning vid läroanstalten när transporter anländer till läroanstalten. Läroanstalten bör informera vårdnadshavarna och eleverna om rutiner gällande skoltransporterna och väntan på skoltransporterna. Upphandlade skolskjutsar följer de krav som ställts vid upphandlingen. Vid användningen av lokal trafik följs de regler och normer som gäller för den.

Förskoleelever använder reflexväst under skolskjutsen. Eleven tas emot av förskolepersonal när de anländer till förskolan. Personalen för in eleven i bussen/taxin och övervakar att säkerhetsbältet är på när eleven åker hem.

Ordnandet av skolbespisningen och eventuella mellanmål

Varje elev ska varje skoldag avgiftsfritt få en fullvärdig, omväxlande och tillräcklig måltid som är ändamålsenligt ordnad och övervakad. Skollunchen beräknas täcka en tredjedel av elevernas dagliga näringsbehov. Måltidssituationen är viktig för eleven. Genom skolmåltiden stöder man elevernas sunda växande och utveckling. Man beaktar måltidernas hälsosamma och sociala betydelse, målen för närings- och umgängesfostran och måltidsstundens rekreativa uppgift då man ordnar skolbespisningen och eventuella mellanmål under skoldagen.

Specialdieter

Ur utbildningsanordnarnas elev- och studerandevårdsplaner framgår rutinerna för elevernas specialdieter. Vårdsområdet utfärdar läkarintyg endast vid sådan allergi att barnet riskerar få anafylaktisk chock där akutmedicin har ordinerats, eller vid annan **kraftig** allergisk reaktion samt vid celiaki. Vid lindriga allergiska besvär eller specialdiet av religiösa/kulturella orsaker skrivs inget läkarintyg av offentliga sjukvården. Laktosintolerans anses här som en lindrig åkomma. Information om elevens allergier följer med från förskolans till skolans kök. Vårdsnadshavarna anmäler eventuella förändringar i elevens allergier till kosthålllet/skolköket.

Rutiner för förskolan

Förskolepersonalen fyller tillsammans med vårdsnadshavarna i blanketten *Anmälan om specialkost daghem och skola* och personalen lämnar in blanketten till skolköket. Förskolepersonalen skriver in barnets allergier i Päikky.

Individuell elevvård

Med individuell elev- och studerandevård avses de skol- och studerandevårdshälsotjänster, läkartjänster, psykolog- och kuratorstjänster som ges eleven samt den yrkesövergripande elev- och studerandevård som gäller en enskild elev. De omfattande hälsoundersökningar som genomförs inom skol- och studerandehälsovården och andra återkommande undersökningar är en del av den individuella elev- och studerandevården. Sammanställningarna av dem ger information som också kan användas inom den gemensamma elev- och studerandevården.

Målet med den individuella elev- och studerandevården är att följa upp och främja elevens utveckling, hälsa, välbefinnande och lärande som helhet. Det är också viktigt att garantera tidigt stöd och förebygga problem. Individuell elev- och studerandevård förutsätter alltid elevens och vid behov vårdsnadshavarens samtycke. Elevens delaktighet, egna önskemål och åsikter om åtgärder och lösningar som gäller hen ska beaktas enligt ålder, utvecklingsnivå och övriga personliga förutsättningar. Växelverkan ska vara öppen och präglas av respekt och konfidentialitet.

En elev har rätt att avgiftsfritt anlita sådan elevvård som hen behöver för att kunna delta i undervisningen eller utbildningen.

Den individuella elevvården ordnas utgående från kommunens välfärdsplan för barn och unga. Utbildningsanordnaren ansvarar för elevvården i samarbete med välfärdsrådets social- och hälsotjänster. Inom elevvårdstjänster finns tillgång till ansvarig kurator, skolkuratorer, psykologer, skolläkare, skolhälsovårdare och socialarbetare.

Om en anställd vid läroanstalten eller inom elevvården bedömer att det behövs psykolog- eller kuratorstjänster inom elevvården för att förebygga eller övervinna studiesvårigheter eller sociala eller psykiska svårigheter hos en elev, ska den anställde tillsammans med eleven utan dröjsmål kontakta elevvårdens psykolog eller kurator och lämna de uppgifter som den anställde känner till och som behövs för bedömning av behovet av stöd. Om det inte är möjligt att göra detta tillsammans ska eleven informeras och ges möjlighet till samtal. Också andra som i sin yrkesuppgift får veta att en elev behöver stöd får ta kontakt trots sekretess. Vårdnadshavarna ska i normala fall informeras.

Vid behov tillsätts en yrkesövergripande expertgrupp för behandling av enskilda elevvårdsärenden.

Skolhälsovården samarbetar med läroanstalten i samband med lagstadgade omfattande hälsoundersökningar. Vid behov får läroanstalten information om uppgifter som framkommit i samband med hälsoundersökningen om det väsentligt berör elevens skolgång.

Den individuella elevvården stöds av kuratorstjänster, psykologtjänster, skolhälsovården och specialundervisning.

Samarbetet med sjukhusundervisningen

Elever som är i behov av elevvårdenstjänster i samarbete med sjukhusundervisningen utgår från den enskilda elevens behov.

Agerande i disciplinära situationer och elevvårdsstöd i samband med disciplinärt straff eller då en elev förvägras undervisning

Detta gäller ej förskolan

Vid olika disciplinära situationer agerar man utgående från den lagstiftning, kommunens ordningsstadga och givna direktiv som finns uppgjorda av utbildningsanordnaren. I samband med disciplinära straff vidtas elevvårdsstödjande åtgärder i enlighet med vad situationen kräver. Hemmen kontaktas vid disciplinärt förfarande.

Om eleven stängs av från undervisningen uppgörs en plan över de elevvårdsstödjande insatser som ges i samband med förfarandet.

Se bilaga, Plan för disciplinära åtgärder

Sammanställande av expertgrupp, samtycke och gruppens rutiner för behandling av en enskild elevs ärende

Ärenden som gäller utredning av stödbehovet och hur elevtjänster ska ordnas för en enskild elev eller en viss grupp av elever behandlas av en sektoröverskridande expertgrupp som tillsätts från fall till fall. Experter får utnämnas till gruppen bara med samtycke av eleven eller,

om han eller hon inte har förutsättningar att bedöma betydelsen av sitt samtycke, med samtycke av vårdnadshavaren. Expertgruppen utser inom sig en ansvarsperson.

Enligt behov ska några av följande ingå i expertgruppen; hälsovårdare, kurator, studiehandledare, elevens grupphandledare eller någon lärare som är viktig i den aktuella situationen. Två till tre personer kan räcka men sammansättningen kan variera utgående från behovet. Med specifikt skriftligt samtycke får också behövliga samarbetspartners inom elevvården eller elevens närstående delta i behandlingen.

Expertgruppen är ett samarbetsorgan som diskuterar och ger råd – men fattar inte några förvaltningsbeslut utan gör överenskommelser. Strävan är att i så hög grad som möjligt arbeta i samverkan med eleven och vårdnadshavarna. Varje expertgrupp ska ha en ansvarsperson – den till vars expertis problemet huvudsakligen hör. Behandlingen inom expertgruppen ska dokumenteras.

Initierande av en expertgrupp kan tas av en anställd inom skolan eller inom elevhälsan. En elev och vårdnadshavare kan också initiera behovet via en anställd inom skolan och elevhälsan. Den person inom skolan och elevhälsan som ärendet huvudsakligen tillhör sammankallar expertgruppen, eleven (med beaktande av ålder), och vårdnadshavare. Elevens eller vårdnadshavares samtycke är en förutsättning för att gruppen tillsätts för eleven. Av samtycket bör tydligt framgå vilka personer som har rätt att delta i behandlingen. Med beaktande av elevens ålder och förutsättningar att bedöma situationen kan eleven avgöra vilka som får delta i expertgruppen.

Ifall behovet av en expertgrupp aktualiserats och ett skriftligt samtycke till tillsättande inte ges av eleven eller vårdnadshavare dokumenteras detta. Om vägran att samtycka leder till att förutsättningarna för en barnskyddsanmälan uppfylls ska en anmälan göras vid behov.

Utarbetande av elevvårdsjournaler och förvaring i elevvårdsregistret

Det sektorsövergripande samarbetet i expertgrupper dokumenteras i elevvårdsjournaler som förvaras på läroanstalten. I kommunen finns färdiga mallar för dokumentationen.

Elevvårdsjournalen skrivs med löpande anteckningar i kronologisk form. Av anteckningarna i journalen för en elevs ärende bör följande framgå:

- Namn, personbeteckning, hemkommun, kontaktuppgifter (vårdnadshavares namn och kontaktuppgifter).
- Vad ärendet gäller och vem som initierat ärendet.
- Vilka åtgärder som genomförts medan situationen har utretts.
- Uppgifter om behandlingen vid expertgruppens möte, mötesdeltagarna och deras ställning, mötesbeslut, planen för genomförande och vems om svarar för genomförande och uppföljning.
- Uppgifter om åtgärder som har genomförts.
- Datering samt namn och ställning för den som gjort dokumentationen.

Ansvarspersonen är oftast den person vars expertis ärendet huvudsakligen hör. Delat ansvar i gruppen rekommenderas. Dokumentationen görs antingen av ansvarspersonen eller av expertgruppen utsedd sekreterare. Åtgärder som gjorts mellan mötena tas upp på följande möte och dokumenteras då. Ansvarspersonen har ansvar för att processen framskrider.

Om uppgifter lämnas till utomstående ska det antecknas vilka uppgifter som lämnats ut och till vem samt på vilka grunder detta har skett (vems samtycke/vilken paragraf). Om begäran har gjorts skriftligen tas begäran tillvara.

I elevvårdsregistret införs elevvårdsjournalerna och alla övriga handlingar för enskilda elever som har upprättats eller fåtts i samband med uppgifter i anslutning till den sektorsövergripande individuellt inriktade elevvården t.ex. samtycken, förbud mot att lämna uppgifter till vårdnadshavare och handlingar relaterade till konsultation.

Undervisningschefen är ansvarig för elevvårdsregistret och lämnar ut uppgifter från grundskolorna. Ansvarig för uppgifter från gymnasiets register är bildningsdirektören.

Mångprofessionellt samarbete

Den individuella elevvården stöds av ett samarbete med ungdomsarbete, barnskyddet, specialistsjukvården och polisen utgående från den enskilda elevens behov.

Ordandet av samarbete mellan elevvården, eleverna och deras vårdnadshavare

Elevvården ska genomföras i samarbete med eleverna och vårdnadshavarna. Elevernas delaktighet främjas via diskussioner om läroanstaltens elevvård, deltagande i undersökningar som berör elevvården samt via läroanstaltens elevrådsverksamhet. Läroanstalten informerar om kommunens läroplan inom elevvården och om enhetens specifika elevvårdsplan i samband med informationsmöten för vårdnadshavare. Kommunens elevvårdsplan finns tillgänglig på kommunen hemsida.

Elever med hälsoproblem och sjukdomssymptom

Skol- och studerandehälsovården kan förse enheterna med förslag på vilka mediciner och vårdmaterial som kan finnas i enheternas egna förråd.

Läkemedel i förskolan

Förskolepersonalen följer läkemedelsplanen för småbarnspedagogiken.

Förskolepersonalen gör vid behov avtal om läkemedelsbehandling med vårdnadshavarna. De avtalade läkemedlen, dos, var läkemedlet förvaras och förfaringssätt vid utfärder skriver personalen in i Päikky. Läkemedel som ges dokumenteras. Förskolepersonalen ger endast sådana mediciner åt barnen som det finns avtalat om.

Läkemedel i årskurs 1–6

I årskurs 1–6 är eleverna ofta fler och en hälsovårdare är inte alla dagar på plats. Det är då möjligt att enheterna själva har värkmedicin och antihistamin för administrering vid behov till hands. Lista på vilka mediciner som kan ges handhas av skolhälsovårdaren som i sin tur har en, av ansvarig läkare godkänd och uppdaterad lista. Läkemedel bör aldrig ges utan föräldrars/vårdnadshavares samtycke. Samtycke fås genom att kontakta föräldrar ifall barnet

har huvudvärk eller annan tillfällig smärta. Vid oklar och långdragen smärta bör vårdnadshavare alltid kontaktas. Får skolan inte kontakt med vårdnadshavare ges inte medicin. Är smärtan stor bör vårdnadshavare hämta barnet och vård uppsökas. Är hälsovårdare på plats hänvisas eleven alltid i första hand till skolhälsovården.

Ifall skolans personal under skolåret blir informerade om en elevs sjukdom, ordnar hälsovårdaren adekvat skolning till all personal som sköter eleven i fråga. Hälsovårdaren visar hur det akuta läkemedlet ges samt fyller i en lista på personer som deltagit i skolningen och därmed får ge akutmedicinen. Listan över godkända personer som får ge akutmedicinen ska finnas på en plats som alla inblandade känner till.

Läkemedel i årskurs 7–9

Eleverna bör själva ha med egen värkmedicin ifall det är frågan om ofta uppkomna besvär. Ifall eleven inte har med egna mediciner, så får hen under skoldagen vid behov ta kontakt med skolhälsovården och vid upprepade behov av medicin utreds orsaken alltid.

Alla elever som har någon sjukdom och som tillsammans med vårdnadshavare har gett sitt samtycke till att information får vidareförmedlas i skolan, har även sina egna eventuella akutmediciner med sig i skolväskan. Lärarna informeras inför varje skolstart om dessa elevers akutmediciner. Noggrann instruktion och skolning bör ges åt all personal som har hand om eleven som har akutmedicin. Detta skolningstillfälle sköts av skolhälsovården och bör på förhand koordineras av skolans rektor eller annan utseddperson som känner till vem som är den berörda elevens lärare och eventuella assistenter.

Om vikarier behövs eller om det sker ett klassföreståndarbyte i en klass där det finns elever som har akutmediciner, behöver klassföreståndaren/rektorn tillsammans ansvara för att vidareförmedla information om dessa elever med akutmediciner på förhand åt vikarien. Hälsovården kan kontaktas i dessa fall så att tillräcklig information/skolning ges.

Läkemedel på andra stadiet

Samma anvisningar gäller för elever i årskurs 7–9 fram tills att eleven fyllt 18 år. Elever som har sjukdomar som kräver akutmediciner vid behov anmäler detta till läroanstalten på samma sätt som i högstadiet och personalen informeras innan eleven inleder sina studier. Eleven tar själv hand om sina vid behov- och akutmediciner. Läroanstalten bestämmer själva om vid behov mediciner kan finnas för eleverna eller om de alltid hänvisas till studerandehälsovården.

Kurators- och skolpsykologtjänster inom elev- och studerandevården

Elefvårdens kuratorer och skolpsykologer ska arbeta med såväl yrkesövergripande, gemensam elevvård som riktar sig till hela skolgemenskapen, som individuell elevvård som riktar sig till enskilda elever.

Kuratorernas och skolpsykologernas arbete bör i första hand riktas mot gemensamma, förebyggande och hälsofrämjande insatser. Kuratorer och skolpsykologer deltar med sin kunskap om förebyggande och hälsofrämjande åtgärder i enheternas elevvårdsgrupper och bidrar därmed till enheternas arbete med skoltrivsel, trygghet och hälsa.

Förebyggande arbete

Ordningsreglerna

Kommunen har gemensamma ordningsregler som godkänts av de svenska och finska bildningssektionerna. Varje förskola och skola kan årligen göra upp egna trivselregler tillsammans med elever, personal och vårdnadshavare.

Förebyggande och uppföljning av frånvaro samt meddelande om frånvaro

En trygg skolmiljö, ett gott socialt klimat och en god handledning utgör centrala delar för att främja trivseln och närvaron vid läroanstalten. Syftet med de förebyggande åtgärderna är att stöda elevens närvaro vid läroanstalten.

Grundskolan och gymnasiet

Vårdnadshavare bör anmäla om en elev är frånvarande. När eleven ska vara borta från skolan under en längre tid t.ex. resa, lämnar vårdnadshavaren i god tid en skriftlig anhållan som godkänns av elevens lärare eller skolans rektor. Anhållan görs i WILMA. Elevens lärare ansvarar för uppföljning och dokumentering av frånvaron.

I kommunens plan för skolfrånvaro finns beskrivet åtgärder för skolfrånvaro som väcker oro. Vid upprepade olovliga frånvaro informeras rektor. Vid hög frånvaro som väcker oro informeras undervisningschefen.

I den lokala läroplanen för grundläggande utbildning finns uppdaterad information kring hur läroanstalten förebygger, ingriper och följer upp vid elevfrånvaro. Dessa uppdateringar motsvarar revideringen av 26 § i lagen om grundläggande utbildning som träder i kraft 1.8.2023.

Se bilaga Plan för förebyggande av skolfrånvaro

Förskolan

Vårdnadshavare bör anmäla om ett barn är frånvarande via Päikky. När barnet ska vara borta från förskolan under en längre tid t.ex. resa, lämnar vårdnadshavaren i god tid en skriftlig anhållan som godkänns av förskoleläraren eller ledare för småbarnspedagogik och förskola. Detta görs på blanketten *Anhållan om frånvaro från förskolan*. Vid hög frånvaro som väcker oro informeras ledare för småbarnspedagogik och förskola.

Förhindrande av olyckor, första hjälpen, hänvisande till vård och uppföljning

All verksamhet som ordnas vid läroanstalten ska alltid betona förhindrandet av olyckor. Den fysiska arbetsmiljön ska minimera risken för olyckor och ska underhållas kontinuerligt för att vara trygg och säker. Vid läroanstalten ska finnas tillgång till personal som kan ge första hjälp och utrustning för första hjälp ska finnas tillgänglig. Fortsatt vård kan ges av skolhälsovården och vid behov hälsocentral och sjukhus.

Vid olycksfall vid läroanstalten kontaktas hemmen och en skadeanmälan görs.

Förebyggande av rökning och användning av alkohol och andra rusmedel samt ingripande när sådant förekommer

Detta gäller ej förskolan

Förebyggande av rökning och användning av rusmedel är en del av innehållet i läroämnesmässiga delen av läroplanen. Utöver detta arrangeras temadagar och andra tillfällen inom det förebyggande arbetet. Skolhälsovården är en naturlig samarbetspartner inom området. Samarbete med kommunens ungdoms- och fritidssektor samt olika frivilliga organisationer är ett stöd för skolorna i det drogförebyggande arbetet. I samband med föräldramöten ordnas information om det drogförebyggande arbetet i skolan.

Vid förekomst av rökning och användning av rusmedel i skolan tillämpas läroanstaltens ordningsstadga och handlingsplaner och berörda vårdnadshavare informeras. Vid behov kan skolhälsovården, socialvården och polisen kontaktas som en del av det ingripande arbetet.

Se bilaga Plan för förebyggande av rusmedel

Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier

Att förebygga och ingripa i våld, mobbning och trakasserier hör till alla som arbetar i läroanstalten. Våldet, mobbningen eller trakasserier kan vara direkt eller indirekt, verbalt, fysiskt eller social manipulering som kränker människans fysiska, psykiska eller sociala integritet. Förövaren kan vara en elev, en vuxen som arbetar vid läroanstalten eller en person utanför läroanstalten.

Personalen vid läroanstalten är skyldiga att ingripa vid vetskap om trakasserier. Ifall inget ingripande sker, ifall man inte vidtar de åtgärder som finns, betraktas personalens agerande som diskriminering. Enligt 3 kap. 14 § 3 mom. i lagen om diskriminering (1192/2022).

Eleverna, vårdnadshavarna och enheternas personal informeras om olika uttrycksformer som mobbning och trakasserier kan ta, hur de kan förebyggas, vilka åtgärder som läroanstalten kan vidta samt om de ordningsregler som tillämpas.

För att motarbeta mobbning och trakasserier bör ett fortlöpande och kontinuerligt förebyggande arbete ske.

Skol- och välmåendecoacher

Gäller ej förskolan

I de svenskspråkiga lågstadierna finns en ambulerande skolcoach tillgänglig för eleverna i åk 4–6. I Korsholms högstadium finns två skolcoacher på plats samt i Keskuskoulu en skolcoach för åk 1–9. Gymnasiet har en välmåendecoach på plats 50%.

Coachernas uppgift är att finnas till för eleverna, skapa en trygg skolmiljö och vara ett stöd i skolvardagen.

Kommunikationskanaler

Elev- och studerandevårdens tjänster ska vara lättillgängliga för eleverna och vårdnadshavarna. Eleverna och deras vårdnadshavare ska informeras om den elev- och studerandevård som finns att tillgå och anvisas att söka de elev- och studerandevårdstjänster som de behöver.

Wilma/Päikky är en viktig kommunikations- och informationskanal mellan läroanstalten och elevvården samt mellan föräldrar och elevvården. I första hand används kanalen för information om elevhälsans tjänster och för informationsbrev som riktar sig till en bred målgrupp (lärare, elever eller vårdnadshavare). Via Wilma får elev- och studerandevårdspersonalen tillgång till läroanstaltens allmänna information om aktuella saker i skolvardagen. Meddelandefunktionen används även för den regelbundna kommunikationen mellan lärare och elev- och studerandevårdspersonal kring praktiska saker. Elev- och studerandevårdspersonalen tillgång till information om elevernas lektionsschema och kontaktuppgifter är ett viktigt redskap i det dagliga arbetet. Det är också viktigt att elev- och studerandevårdspersonalen har tillgång till frånvarouppgifter om eleverna.

På Österbottens välfärdsområdes webbsidor finns allmän information om elevhälsans arbete och där finns kontaktuppgifter till elevhälsans personal i kommunen.

Information hittas också på kommunens och läroanstaltens egna webbsidor.

Antimobbningsarbete

Alla enheter ska ha en kompletterande uppgjord antimobbningsplan. Personalen vid läroanstalten, eleverna och vårdnadshavarna informeras om planen och en uppdatering och utvärdering av planen genomförs varje år. Information och utbildning i ämnet bör ges till alla elever, lärare, läroanstaltens övriga personal och vårdnadshavare. Alla vuxna vid läroanstalten bör reagera om man upptäcker situationer gällande mobbning och trakasserier. En vuxen bör genast ingripa när mobbning sker.

En dokumentation bör uppgöras i samband med utredningen av mobbningsfall.

Antimobbningsarbetet kan delas in i följande områden:

1. Förebyggande och medvetandegörande arbete
2. Upptäckande av mobbning
3. Behandling av mobbningsfall
4. Åtgärdsplan

Se bilaga Antimobbningsplan och strategi för läroanstalterna

Se bilaga Plan för hälsofrämjande småbarnspedagogik och förskoleundervisning

Krisplan

För att förebygga krissituationer och för att ha beredskap inför sådana ska alla enheter ha en krisplan och räddningsplan som är uppgjord enligt de krav som myndigheterna ställer. Regelbundna övningar gällande olika krissituationer ska hållas. Alla anställda vid enheterna ska vara informerade om vilka rutiner och vilken rollfördelning som gäller vid olika krissituationer. Som en del av det förebyggande arbetet ingår också granskning av brandsäkerhet samt utrymningsövningar.

Vid varje enhet ska det finnas en krisgrupp, och om inte en sådan speciellt utnämnts så fungerar elevvårdsgruppen som krisgrupp, under rektors ledning. Krisgruppen stöder läroanstalten i krissituationer och ansvarar för koordineringen av insatserna. I samarbete med krisgruppen ansvarar rektor för att utbildningsanordnaren informeras vid krissituationer. Skolans rektor har i huvudsak ansvar för den interna och externa informationsgången. I samarbetet med krisgruppen bedömer rektorn, beroende på situationen, behovet av extern information. Behovet kan också bedömas i samråd med berörda myndigheter.

Vid krissituationer ska läroanstalterna erbjudas psykosocialt stöd och hjälp. Den psykosociala eftervården i samband med en krissituation är viktig. Stöd ordnas i samarbete med läroanstalternas kuratorer, skolhälsovårdare och övrig verksamhet som välfärdsområdets hälso- och socialväsande ansvarar för t.ex. krisgruppen. Vid behov kan utomstående expertis anlitas.

Det är viktigt att läroanstaltens personal är informerad om innehållet i läroanstaltens krisplan och att övningar ordnas med jämna mellanrum. Krisplanen uppdateras årligen och en utvärdering av planens funktionsduglighet görs regelbundet.

Hotfulla eller farliga situationer ingår i läroanstaltens räddningsplan.

För varje enskild enhet finns en räddningsplan uppgjord där enhetens fastighet och närområde tas i beaktande. Läroanstaltens personal går igenom och uppdaterar planen årligen.

*Krisplan för grundläggande utbildning och gymnasiet
Handlingsplan för säkerhet inom småbarnspedagogik och förskola*

Källor

Utbildningsstyrelsen, *Elev- och studerandevården i grunderna för läroplanerna och föreskriften för yrkesutbildningen från och med 1.8.2023* <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/elev-och-studerandevarden-i-grunderna-laroplanerna-och-forskriften>

Kommunförbundet, *Anordnande av elevhälsa 2023, Liten handbok inför reformen*

Österbottens välfärdsområde, *Regional elev- och studerandevårdsplan 2023-2025*

Korsholms kommun, lokala läroplanen för förskoleundervisning, kapitel 6

Korsholms kommun, lokala läroplanen för grundläggande utbildning, kapitel 8

Korsholms kommun, lokala läroplanen för gymnasieutbildningen, kapitel 4.3

Lag om diskriminering (1325/2014) 3 kap. 14 § 3 mom. (1192/2022)

Bilagor

Det enhetsspecifika behovet av elevvård och tillgängliga elevvårdstjänster

De enhetsspecifika elevvårdsgrupperna

Rusmedelsförebyggande plan, åk 1–9

Rusmedelsförebyggande plan, gymnasiet

Antimobbningsplan och strategier för läroanstalterna

Krisplan för grundläggande utbildning och gymnasiet

Plan för disciplinära åtgärder

Förebyggande av skolfrånvaro

Plan för hälsofrämjande småbarnspedagogik och förskoleundervisning

Handlingsplan för säkerhet inom småbarnspedagogik och förskola

Bildningsväsendets jämställdhets- och jämlikhetsplan mm 2020-2022

Bilagorna uppdateras vartefter med begreppsförändringar.